

خلاصه ارکی دین و زندگی

سوم

مای دزس

گروه آموزشی

www.my-dars.ir

گروه آموزشی عصر

ASR_Group@outlook.com

[@ASRschool2](https://www.instagram.com/ASRschool2)

درس اول

تکوینی [آفرینش] = غرایز - استعداد - عقل
ربنا الذی اعطى کل شیء خلقه ثم هدی [هدایت عامه]
هدایت عمومی [عامه]: خدای جهان آفریدگاری حکیم است یعنی هر موجودی را برای هدفی معین [خاص]
خلق میکند. [اصل عام وهمگانی]

هدایت

تشریحی [شرع] = قانون = باید ها و نباید ها [حرام ها]
رُسلًا - مبشرین و منذرین - الکتاب - همگی هدایت تشریحی

درک هدف زندگی: انسان می خواهد بداند برای چه زندگی می کند.
انسان می خواهد بداند کدام هدف است که به زندگی اش معنایی متعالی می دهد.
اگر انسان این هدف حقیقی را به دست نیابد یا در شناخت آن دچار خطا شود

درک آینده ی خویش: انسان با کمک عقل می تواند به این درک برسد که بنابر حکمت و عدل خداوند مرگ نابود کننده نیست.
پاسخ به سنوالت "نحوه ی زندگی انسان پس از مرگ چگونه است؟ زاد و نوشته سفر به آنجا چیست؟....."

نیاز های انسان

کشف راه درست زندگی: راه زندگی یا چگونه زیستن ارتباط دقیقی با دو نیاز قبلی دارد.
دغدغه اصلی انسان های فکور و خردمند بوده است [چگونه زیستن]
اگر انسان راه درست زندگی را انتخاب نکند، دچار خسران در آخرت و عدم تنظیم زندگی فردی خود در دنیا است

همه جانبه باشد= نیازهای مختلف را پاسخ دهد.

ویژگی پاسخ به نیازها

کاملاً درست و قابل اعتماد باشند = زیرا هر پاسخ احتمالی و مشکوک نیازمند تجربه و آزمون است تا کارایی آن مشخص شود.

آفرینش بی هدف نشانه ی

نقص
ضعف
ناآگاهی

امام کاظم به
شاگرد برجسته خود
هشام

- ۱ بندگان در پیام الهی تعقل کنند.
- ۲ کسانی این پیام را بهتر میپذیرند که از معرفت برتری برخوردار باشند.
- ۳ آنان که در تعقل و تفکر برترند نسبت به فرمانهای الهی داناترند.
- ۴ آن کس که عقلش کاملتر است، رتبه‌اش در دنیا و آخرت بالاتر است.

آشکار [ظاهر] : رسولان و انبیاء و ائمه.

نهان [باطن] : عقل

هدایت

مفاهیم آیات :

۱ یا ایها الذین آمنوا استجبوا لله و للرسول اذا دعاکم لما یحییکم انفال ۲۴
مفهوم : دین، زندگی بخش و مایه ی حیات انسان است.

شرط ایمان واقعی، اجابت دعوت خدا و پیامبر (ص) است.

۲ اهدنا الصراط المستقیم صراط الذین انعمت علیهم غیر المغضوب علیهم والذالین حمد ۶ و ۷

مفهوم : خواست هر انسان خردمند از خداوند این است که به راه راست هدایت شود - اگر کسی چنین خواستی نداشته باشد، نتیجه اش گمراهی خواهد بود.

۳ قال ربنا الذی اعطى کل شیء خلقه ثم هدی طه ۵۰

مفهوم : هدایت عامه و همگانی در نظام خلقت که عطای الهی و لازمه ی ربوبیت می باشد.

۴ سبح اسم ربک الاعلی الذی خلق فسوی و الذی قدر فهدی اعلی اتا ۳

مفهوم : تناسب میان خلقت، هدایت و هدف

طریقه ی آفرینش به ترتیب ← ← خلقت، آراستگی، تقدیر و اندازه، هدایت

۵ رسلاً مبشّرین و منذرین لئلا یکون للناس علی الله حجة بعد الرسل و کان الله عزیزاً حکیماً نسا ۱۶۵

مفهوم : لزوم هدایت ویژه انسان [تشریحی]

اشاره به حجت ظاهریشیوه ی تبلیغ پیامبران ← ← بیم و امید

خداوند پس از فرستادن پیامبران بر مردم اتمام حجت کرد. [با توجه به صفت عزت و حکمت خود]

۶ انا انزلنا علیک الكتاب بالحق فمن اهتدی فلنفسه ومن ضل فانما یضل علیها و ما انت علیهم بوكیل زمر ۴۱

مفهوم : هدایت ویژه ی انسان [تشریحی] در سایه ی قرآن

۷ و قالوا الحمد لله الذی هدانا لهذا و ما کنا لنهتدی لو لا ان هدانا الله اعراف ۴۳

معنی : و گفتند : سپاس خدایی را که ما را به این [نعمت ها] هدایت کرد و اگر خدا ما را هدایت نکرده بود، هرگز هدایت نمی شدیم.

مفهوم : بهشتیان همیشه سپاسگزار خداوند هستند چون آنان را هدایت کرد و به حال خودشان رها نکرد.

درس دوم

ویژگی های پیامبران

- ۱- وحی : کلمه وحی در قرآن برای موارد مختلف به کار رفته و اختصاص به پیامبران ندارد. عالی ترین درجه آن مخصوص پیامبران است
- ۲- اعجاز : کارهای خارق العاده که هیچ کس نمیتواند آن را انجام دهد.
قرآن : آیت : نشانه و علامت نبوت
دانشمندان : معجزه : عجز و ناتوانی سایر افراد را در انجام آن آشکار میسازد

۳- عصمت :
از گناه معلول ===== ایمان و تقوا [عامل درونی]
از اشتباه معلول ===== بینش عمیق [عامل بیرونی]

۱- دریافت و ابلاغ وحی :
هدایت اشتباه میشود

۲- تعلیم و تبیین تعالیم = مرجعیت دینی :
انحراف و عدم اعتماد بوجود می آید

۳- اجرای فرمان های الهی = ولایت ظاهری :
گمراهی و سرمشق و الگوی اشتباه

اگر پیامبری در هر قسمت اشتباه کند

۱- لزوم استمرار در دعوت و ترویج پیوسته آن :

۲- رشد تدریجی سطح فکر جوامع و اقوام :
ا ارسلنا من رسول الا بلسان قومه لیبین لهم
حن معاشر الانبیا امرنا ان نكلم الناس علی قدر عقولهم

۳- از بین رفتن یا تحریف تعلیمات پیامبر پیشین :

علت آمدن پیامبران متعدد [تجدید نبوت]

مای درس

گروه آموزشی عصر

www.mydars.ir

۱ آمادگی جامعه بشری برای دریافت برنامه کامل زندگی

درس دوم

عوامل ختم نبوت

۲ حفظ قرآن کریم از تحریف [لایاتیه الباطل ...]

۳ وجود امام معصوم پس از پیامبر اکرم

۴ پیش بینی راه های پاسخ گویی به نیازهای زمانه : شامل
اول : توجه به نیاز های متغیر در عین توجه به نیاز های ثابت مانند نیاز به امنیت
دوم : وجود قوانین تنظیم کنند
سوم : اختیارات حاکم و نظام اسلامی (و اماالحوادث الواقعه ...)

مای درس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

آیه تحدی

ان كنتم فی ریب مما نزلنا علی عبدنا فاتوا بصورتہ من مثلہ [خطاب به مخالفان
سر سخت اسلام]
فان لم تفعلو و لن تفعلوا... [ناتوانی دیگران در آوردن قرآن در گذشته و آینده]

لفظی: فصاحت و بلاغت - متفاوت بودن کلام قرآن - ساختار موزون کلمه ها و جمله ها - رسایی در معنا - ایجاز و اختصار - شیرینی بیان - رسایی تعبیرات - نفوذ خارق العاده این کتاب در افکار و نفوس.

اعجاز قرآن

محتوایی :

۱ انسجام درونی در عین نزول تدریجی: عدم تعارض و ناسازگاری و آیاتش دقیق تر از اعضای یک بدن با یکدیگر هماهنگ اند

آیه مربوطه : افلا ینذرون القرآن لو كان من عند غیر الله لوجدوا فیہ اختلافا كثيرا

۲ تاثیر ناپذیری از عقاید دوران جاهلیت: قرآن کریم از موضوع هایی چون عدالت خواهی، علم دوستی، معنویت، حقوق برابر انسانها که در آرمان های مقدس بشریت به شمار میروند سخن گفت.

آیات مربوطه : اقرا باسم ربك الذی خلق لقد ارسلنا بالبینات - قل هل یتوی الذین یعلمون والذین لا یعلمون
۳ جامعیت و همه جانبه بودن قرآن : در مورد همه مسائل مهم و حیاتی سخن گفته ، این کتاب فقط در امور معنوی یا آخرت سخن نمیگوید بلکه مادی و دنیوی سخن میگوید

آیه مربوطه : قل حرم من زینہ الله ...

۴- تازگی و شادابی دائمی: قرآن با پیشرفت زمانه کهنه نمیشود، قرآن کتاب دیروز و امروز و فردای انسان هاست

آیات مربوطه : و تری الجبال ... - ثم خلقنا ...

۵ ذکر نکات علمی بی سابقه : از جمله :

زوجیت : از هر چیزی دو گونه آفریدیم - من انفسکم از واجا

روابط آسمان و زمین و علم فضا نوردی : خداوند آسمان هارا با ستون هایی که برای شما دیدنی نیستند برپا داشته است.

درس چهارم

قلمرو رسالت

۱ دریافت و ابلاغ وحی (یتلو - بلّغ - أَدْعُ - تدوین قرآن کریم)

۲ تعلیم و تبیین تعالیم وحی = مرجعیت دینی (یَعْلَمُهُمْ - گفتار و رفتار پیامبر اولین و معتبرترین مرجع علمی برای فهم آیات الهی است.)

۳ اجرای قوانین الهی از طریق ولایت بر جامعه = ولایت ظاهری (اطیعوا - بنی الاسلام علی خمس ولن يجعل الله - لقد ارسلنا رسلنا)

۴ ولایت معنوی = برترین مقام پیامبر = [معجزات پیامبر به اذن خدا - با ایمان و عمل - بندگی واقعی]

۱ جامعیت دین اسلام === امام خمینی: هیچ حرکتی و عملی از فرد و جامعه نیست مگر این که مذهب اسلام بر ای آن حکمی مقرر کرد

۲ ضرورت اجرای احکام اسلامی === امام خمینی: مجموعه قانون برای اصلاح جامعه کافی نیست.... بادقت در ماهیت و کیفیت...

۳ پذیرش ولایت الهی و نپذیرفتن حاکمیت طاغوت === به این دلیل که هر نظام سیاسی غیر اسلامی نظامی شرک آمیز است.

۴ حفظ استقلال جامعه اسلامی در برابر کفار (لن يجعل الله للکافرین ، قاعده نفی سبیل .)

دلایل تشکیل حکومت اسلامی

مفاهیم آیات اندیشه و تحقیق :

فَلذَٰلِكَ فَادْعُ وَاسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ هُمْ وَقُلْ آمَنَّا بِاللَّهِ مَا أُنزِلَ إِلَيْنَا مِن رَّبِّنَا وَأَمَرْنَا لَدَيْنِ اللَّهِ رَبِّنَا وَأَعْمَلْنَا لَكُمْ أَعْمَالَكُمْ لَا حِجَةَ بَيْنَنَا وَبَيْنَ اللَّهِ يَجْمَعُ بَيْنَنَا وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ شوری ۱۸
مفهوم: ولایت و سرپرستی جامعه برای اجرای قوانین الهی (ولایت ظاهری)
برقراری عدالت اجتماعی از سوی پیامبر (ص) در میان مردم
ضرورت تشکیل حکومت اسلامی

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

من مات و لم يعرف اما زمانه مات ميتة جاهليه :
به مرگ جاهلی مردن معلول نشناختن امام معصوم است

۲ حدیث دار = يوم الدار : و انذر عشیرتک الاقربین
سه سال پس از بعثت خویشان را انذار میکند
چهل نفر از بنی هاشم را دعوت و درباره اسلام با آنان سخن گفت

۳ حدیث جابر :
مربوط به آیه اطاعت است (اطیعوا الله و اطیعوا الرسول
نام یکایک انمه ذکر شده است.

۴ حدیث ثقلین : انی تارک فیکم الثقلین کتاب الله و عترتی.... :
این حدیث بطور مکرر از جمله در روزهای آخر عمر پیامبر بیان شده است
عصمت اهل بیت را بیان و ثابت میکند چون در این حدیث اهل بیت همعنا قرآن معرفی شده است لازم و ملزوم بودن قرآن و اهل بیت
(ع) را بیان میکند و از یکدیگر جداشدنی نیستند

۵ حدیث منزلت : انت منی بمنزله هارون من موسی الا انه لابی بعدی :
تشبیه جایگاه هارون و امام علی در جانشینی و مشاورت و پشتیبانی و شریک در امر هدایت ختم نبوت (لا نبی بعدی)

۶ حدیث غدیر : من کنت مولاه فهذا علی مولاه و مربوط به آیه ابلاغ است :
این حدیث پس از نزول آیه ولایت و عبارت ایها الناس من اولی الناس بیان شده است
این حدیث را ۱۰ نفر از صحابه بدون هیچ واسطه نقل کرده اند.
این حدیث را ۳۵۰ نفر از بزرگان اهل سنت در کتاب های خود و با مدارک زیاد ذکر کرده اند.

آیات مربوط به امامت

۱ آیه ولایت : انما ولیکم الله و رسوله و الذین آمنوا الذین یقیمون الصلاه و یوتون الزکات و هم راکعون
نزدیک ظهر نازل شد.
پس از نزول آیه پیامبر با شتاب به مسجد آمدند. امام علی در حال رکوع انگشتر خود را به فقیر بخشیدند.
مصدق و معیار آیه توسط پیامبر مشخص گردید تا مردم به چشم خود ببینند و از زبان پیامبر بشنوند و امکان کتمان از بین برود.

۲ آیه تطهیر : انما یریدالله لیذهب عنکم الرجس اهل البیت و یطهرکم تطهیرا
در منزل ام سلمه نازل گردید.
عصمت اهل بیت [ع] را بیان میکند.
حضرت فاطمه [س] و امام علی [ع] و امام حسن [ع] و امام حسین [ع] نزد پیامبر بودند.
پیامبر مدت ها هر روز صبح هنگام رفتن به مسجد از در خانه فاطمه [س] میگذشت و این آیه را تلاوت میکردند.

۳ آیه ابلاغ یا تبلیغ : یا ایها الرسول بلغ ما انزل الیک و ان لم تفعل فما بلغت رسالته و الله یعصمک من الناس :
حدیث غدیر من کنت مولاه ... پس از نزول این آیه بیان شده است.
عبارت یا ایها الناس من اولی الناس پس از نزول این آیه و قبل از بیان حدیث غدیر بیان شده است.
این آیه در سال دهم هجری یعنی آخرین سال زندگی پیامبر که به حجه الوداع مشهور است و در روز ۱۸ ذی الحجه نازل شده است.
اهمیت ابلاغ به اندازه ابلاغ رسالت است. [فما بلغت رسالته]
حفظ جان پیامبر در این آیه تضمین شده است [والله یعصمک من الناس]

۴ آیه اطاعت: اطیعوا الله و اطیعوا الرسول و اولی الامر منکم:
حدیث جابر در تفسیر این آیه بیان شده است.
در حدیث جابر نام یکایک انمه ذکر شده است.

مسائل و مشکلات
سیاسی و اجتماعی
دوران پس از رحلت
پیامبر

۱ ظهور شخصیت ها و الگوهای غیر قابل اعتماد
اعتماد و با فاصله گرفتن از زمان پیامبر شخصیت‌های اسلامی بخصوص اهل بیت [ع] به انزوا کشیده میشوند.

۲ تحریف در معارف اسلامی و جعل احادیث:
برخی از عالمان وابسته به قدرت
گروهی از علمای اهل کتاب مانند کعب الاحبار یهودی
حاکمان بنی امیه و بنی عباس

۳ ممنوعیت از نوشتن احادیث پیامبر اکرم

[الف] افزایش احتمال خطا در نقل احادیث - امکان کم ، زیاد شدن عبارتها - فراموش شدن اصل حدیث
[ب] فراهم آمد شرایط مناسب برای جاعلان حدیث به نفع حاکمان ستمگر یا بر اساس اغراض شخصی
[ج] نوشته نشدن حدیث سبب شد [علت] که مدرک و منبعی که از طریق آن بتوان احادیث درست و نادرست را تشخیص داد در دست نباشد. [معلول]
[د] مهمتر از همه این که مردم و محققان از یک منبع مهم هدایت ببهره ماندند [علت] و به ناچار سلیقه شخصی را در احکام دینی دخالت میدادند. [معلول]

۴ تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت قیصری و کسریایی
جاهلیت در لباسی جدید وارد زندگی اجتماعی مسلمانان شد شخصیت‌های با تقوا جهادگر مورد احترام و اعتماد پیامبر منزوی شدند و طالبان قدرت و ثروت ، قرب و منزلت یافتند.

اقدامات
مربوط به
مرجعیت دینی
(علمی)

۱ تعلیم و تفسیر قرآن کریم

۲ اقدام برای حفظ سخنان و سیره پیامبر (ص)

۳ تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو

۴ تربیت شخصیت های اسلامی [کتاب اربعه]

کافی : کلینی
من لایحضر الفقیه : صدوق
التهدیب : طوسی
الاستبصار: طوسی

۱ عدم تاکید حاکمان

۲ معرفی خویش به عنوان امام بر حق

۳ آگاهی بخشی به مردم

مجاهده در
راستای ولایت
ظاهری

۴ انتخاب شیوه های درست مبارزه

مفاهیم آیات:

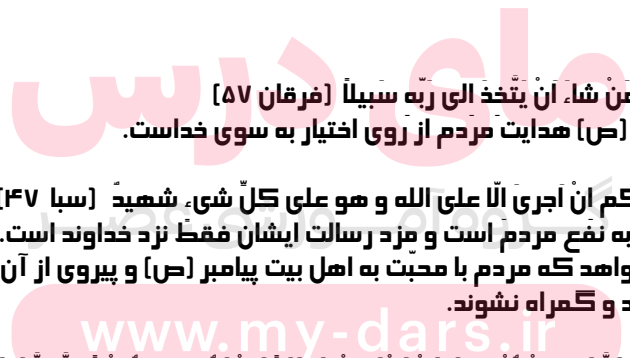
۱ قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِلَّا مَنْ شَاءَ أَنْ يَتَّخِذَ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا [فرقان ۵۷]
مفهوم: تنها اجر و پاداش پیامبر (ص) هدایت مردم از روی اختیار به سوی خداست.

۲ قُلْ مَا سَأَلْتُكُمْ مِنْ أَجْرِ فَهَوَ لَكُمْ أَنْ أَجْرِي إِلَّا عَلَى اللَّهِ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ [سبا ۴۷]
مفهوم: مزد رسالت پیامبر(ص) به نفع مردم است و مزد رسالت ایشان فقط نزد خداوند است.
مفهوم کلی آیه: خداوند می خواهد که مردم با محبت به اهل بیت پیامبر (ص) و پیروی از آن ها در هنگام آزمون های سخت اجتماعی و بحران های اعتقادی فکری راه مستقیم را گم نکنند و گمراه نشوند.

۳ قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَىٰ وَ مَنْ يَقْتَرِفْ حَسَنَةً نَّزِدْ لَهُ فِيهَا حَسَنًا إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ شَكُورٌ [شوری ۲۳]
مفهوم: دوستی و مهرورزی با خویشان اهل بیت (ع) پیامبر(ص)، مزد رسالت ایشان است. دوستی و مهرورزی با اهل بیت (ع) موجب افزایش نیکی ها در انسان از سوی خداوند می شود. منظور از خویشان از دیدگاه پیامبر(ص): علی و فاطمه و حسن و حسین (ع)

اذن خداوند - رساندن به مقصود- از طریق غیبی و معنوی، درواقع مقام و منزلت انسان های بافضیلت ناشی از بندگی واقعی آنان در برابر خداست.

ولایت معنوی

چهار سؤال مهم در مورد امام عصر

۱ علت غیبت امام مهدی (عج) چیست؟

ذلک بان الله لم یغیراً نعمه انعمها علی قوم حتی یغیروا (تغییر نعمتها معلول گناهان انسان است)
ان الله لایغیر ما بقوم حتی یغیروا ما بانفسهم (زمینه ساز هلاک و بدبختی یا عزت و سربلندی یک جامعه تغییر مردم است).
سخن امام علی (ع) : زمین از حجت خدا (امام) خالی نمی ماند اما خداوند به علت ستمگری انسانها و زیاده روی شان در گناه
سخن امام باقر (ع) : قضای حتمی خداوند است که اگر به بندهی خود نعمتی دهد ، آن نعمت را از او نمی گیرد مگر آن که گناهی ...

۲ رهبری و امامت حضرت مهدی در عصر غیبت چگونه انجام میشود؟

غیبت در مقابل ظهور است نه حضور

امام زمان (عج) می فرمایند : " بهره بردن از من در عصر غیبتم ، مانند بهره بردن از آفتاب است هنگامی که پشت ابرها باشد."
بخش اصلی رهبری امام (ع) مربوط به ولایت معنوی است. مانند نامه امام به شیخ مفید

۳ دوران غیبت چه زمانی پایان مییابد؟

تعیین زمان ظهور در اختیار خداست و کسی جز او از آن آگاهی ندارد.
آنچه برای ظهور لازم است : ۱- احساس نیاز جهانی به کمک الهی ، ۲- ناامیدی از همه مکتبهای غیر الهی ، ۳- آمادگی لازم پیروان و یاران امام برای همکاری با ایشان است.
امام باقر در پاسخ به کسی پرسید آیا برای ظهور وقتی معین شده سه بار فرمودند : "کذب الوقتون" تعیین کنندگان وقت دروغ میگویند.

۴ امام عصر (عج) عمر بسیار طولانی دارد آیا چنین عمری امکان پذیر است؟

طولانی بودن عمر امام زمان (عج) از امور غیر عادی است نه غیر عقلی و محال که با قدرت الهی انجام می پذیرد.

مای درس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

علل پویایی
جامعه شیعه

گذشته سرخ :

اعتقاد به عاشورا
آمدگی برای ایثار و شهادت در راه : ۱ عدالت خواهی
۲ آرمانگرایی
۳ حقیقت جویی

آینده سبز :

باور به مهدویت
نپذیرفتن حکومت های طاغوتی
تلاش برای گسترش عدالت و انسانیت در سراسر جهان

۱ معرفت ، ایمان و محبت به امام

دو حدیث از پیامبر در این رابطه
هر کس که دوست دارد خدا را در حال ایمان کامل و مسلمانی مورد رضایت او ملاقات کند...
بزرگترین مردمان در ایمان و یقین کسانی هستند که

۲ پیروی از امام عصر

پیروی و تبعیت از عالمان دین
خوشا به حال کسی به حضور قائم [پیامبر اکرم]

۳ ایجاد آمدگی در خود و جامعه

ویژگی های یاران حضرت مهدی(عج) از نظر امام صادق : ۱ مردمانی مقاوم ۲ استوار تر از صخره ۳ سرشار از یقین
امام علی (ع) : امام زمان (عج) با این شرط با آنان بیعت میکند که : ۱- در امانت خیانت نکنند ۲- پاکدامن باشند

۴ دعا برای ظهور امام

در انتظار ظهور بودن، خود از برترین اعمال عصر غیبت است زیرا فرج و گشایش واقعی برای دینداران با ظهور آن حضرت حاصل میشود
امیر مومنان (ع) : منتظر فرج الهی باشید و از لطف الهی مایوس نباشید و بدانید که محبوبترین کارها نزد خداوند انتظار فرج است.

مفاهیم آیات:

۱ و ما كان المؤمنون لينفروا كافة فلولا نفر من كل فرقة منهم طائفة ليتفقهوا في الدين ولينذروا قومهم اذا رجعوا اليهم لعلهم يحذرون توبه ۱۲۲ مفهوم: گروهی از مؤمنان باید وقت خود را صرف شناخت دقیق دین کنند و موظفند تا دانش دین را به مردم بیاموزند. مردم را انذار و هشدار دهند. به سوی مردم بازگردند.

مفهوم کلی: الف) نفقه در دین واجب کفایی است.

ب) نفقه در دین مقدم بر انذار مردم است.

ج) قرآن دستور میدهد گروهی از مردم وقت و همت خود را صرف شناخت دقیق دین کنند.

۲ حدیث واما الحوادث الواقعة فارجعوا رواة حديثنا فانهم حجتي عليكم وانا حجة الله عليهم

معنی حدیث: و در مورد رویدادهای زمان به راویان حدیث ما رجوع کنید، که آنان حجت من بر شمایند و من حجت خدا بر آن ها می باشم.

سخن امام زمان (ع) در پاسخ به یکی از یاران خود به نام اسحاق بن یعقوب: حوادث الواقعة: رویدادهای جدید زمان در عصر غیبت

مفهوم: رواه حدیث: فقها، [علمای دین] ۱ در مورد ویژگی زمان شناس بودن فقیه ۲ پیروی از امام عصر (از مسئولیتهای منتظر)

۳ اختیارات حاکم و نظام اسلامی

۳ لا یاتیه الباطل من بین یدیه و لا من خلفه تنزیل من حکیم حمید فصلت ۴۲

مفهوم: هیچ گاه در قرآن باطل راه پیدا نخواهد کرد، به همین جهت برای همیشه کتاب ما خواهد بود.

شرایط مرجع از دیدگاه امام صادق (ع)

۱ اصنائاً لنفسه : نگهدارنده نفس خود

نظر امام صادق برای قضاوت

از میان کسانی که در احکام دین تخصص دارند یکی را برگزینید که من چنین شخصی را قاضی و حاکم قرار داده‌ام.

۲ حافظاً لدینه : نگهبان دین خود

۳ مخالفاً لهواه : مخالفت کننده با هوی و هوس خود

نظر امام صادق برای مراجعه کنندگان به سلاطین

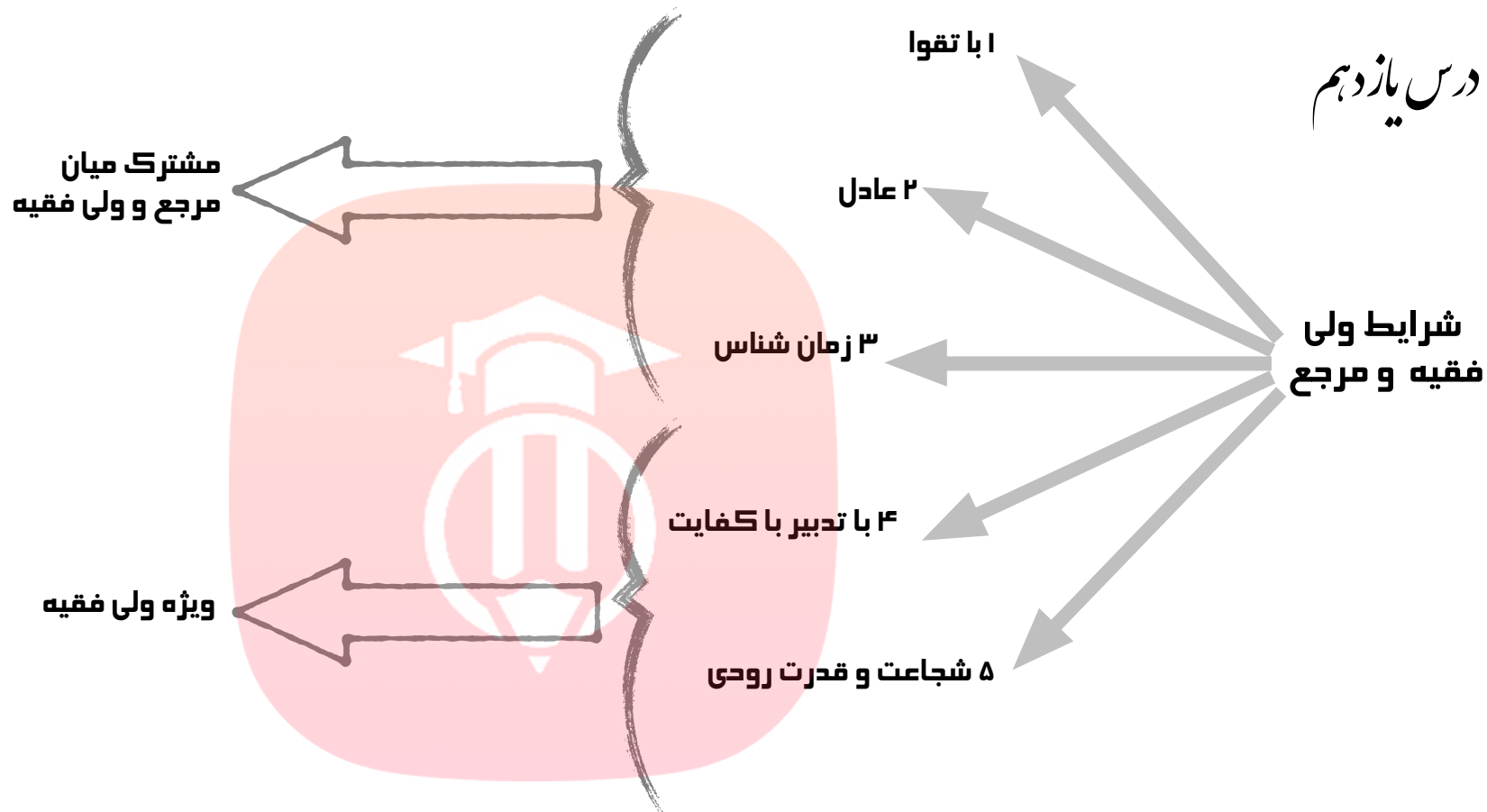
اینان باید به یکی از شما که سخنان ما را روایت می کند و در احکام دین تفکر میکند و آنها را میداند مراجعه کنند و به حکم او عمل نمایند من چنین کسی را حاکم و داور قرار داده ام.

۴ مطیعاً لامر مولاه : فرمان بردار فرمان خداوند خود باشد

حدیث پیامبر اکرم در مورد تقلید

حال کسی که از امام خود دور افتاده و به او دسترسی ندارد سختتر از حال یتیمی است که..... زیرا چنین شخصی حکم و نظر امام را نمیداند. البته اگر یکی از پیروان ما که به علوم و دانش ما آشناست باید دیگری را که به احکام ما آشنا نیستند، راهنمایی کند..... در این صورت او در بهشت با ما خواهد بود.

درس یازدهم

زمینه ساز حکومت جهانی امام عصر همان چراغ هدایتی است که در پرتو آن میتوان راه را از بی راهه شناخت.

علاوه بر این که یک ضرورت اساسی در اجرای احکام اسلامی است به مؤمنان و منتظران حضرت مهدی [عج] فرصت میدهد آنچه را برای آمادگی ظهور لازم است فراهم سازند. به معنای اریه‌ی یک الگو از حاکمیت دینداران است در این حکومت زمینه عبودیت و رفاه و آسایش بطور نسبی فراهم میآید.

قلعه و حصار محکمی است که منتظران در آن ، به آماده سازی و تشکل خود میپردازند.

ولایت فقیه

برقراری حکومت اسلامی

حکومت اسلامی

درس دوازدهم

وظایف رهبر جامعه اسلامی نسبت به مردم

۱ نسبت به سر نوشت جامعه و اصول اسلامی استوار و قاطع است و اجازه نمی دهد قوانین اسلامی مورد بی توجهی قرار گیرد.

۲ نگاه برابر مطابق قانون به آحاد جامعه دارد و با مردم مناطق مختلف کشور و اقوام گوناگون به مساوات رفتار می کند.

۳ تربیت و هدایت مردم به دین خدا و سعادت حقیقی را مهم ترین حق مردم می داند و تلاش می کند این مسئولیت را به خوبی انجام دهد.

۴ در برابر مردم و به خصوص مستمندان و مستضعفان، متواضع و فروتن و در برابر ستمکاران و مستکبران با عزت، نفوذناپذیر و مقتدر عمل می کند.

۱ مردم مسئولیت دارند از رهبر جامعه تبعیت کنند و پایبند قوانین و مقررات حکومت اسلامی باشند.

۲ برای اجرای قوانین اسلام، پیشرفت جامعه و ناکام گذاشتن دشمنان خدا و مردم، از خود استقامت و پایداری نشان دهند.

وظایف مردم جامعه اسلامی نسبت به رهبر

۳ وحدت و همبستگی اجتماعی خود را بر محور رهبری جامعه کنند تا قدرت های ستمگر نتوانند در کشور اسلامی نفوذ کنند.

۴ خود را برای مقابله با ظالمان و مستکبران آماده کنند به طوری که فکر تهاجم به سرزمین اسلامی را در سر نپرورانند.

برخی از وظایف مردم به دست آمده از سخنان پیشوایان دین :

۵. آگاهی های سیاسی و اجتماعی خود را افزایش دهند تا بتوانند در شرایط پیچیده ای که قدرت های ظالم در دنیا ایجاد می کنند، تصمیمات صحیح بگیرند و درست عمل کنند.

۶. خیرخواه و نصیحت گر و یاری دهنده ی رهبر باشند.

۷. وظیفه ی امر به معروف و نهی از منکر را با روش های درست و تأثیر گذار انجام دهند.

۸. در جهت آبادانی کشور بکوشند.

۹. منافع کل جامعه و نظام اسلامی را بر منافع فردی خود ترجیح دهند.

تفاوت اساسی میان حکومت های دموکراتیک رایج در جهان و حکومت اسلامی

حکومت اسلامی مسئول اجرای قوانین اسلامی است و فقیه تابع ضوابط و قوانین دینی است. به همین جهت این نظام «مردم سالاری دینی، نامیده شده است»
لفظ «جمهوری» در کنار «اسلامی» بیانگر آن است که در این نوع حکومت مردم همواره در تعیین سرنوشت خود دخالت دارند و از راه های تعیین شده در قانون آن را دنبال می کنند.
دموکراسی رایج در جهان هدف خود را تأمین خواسته های دنیوی مردم قرار داده است. نسبت به ارزش های الهی بی اعتنا است.

۱ مهربانی : دل خویش را در هاله ای از مهربانی نسبت به شهروندان قرار داده و با همه دوست باش. چرا که مردم دو دسته اند: دسته ای برادر دینی تو دسته ای دیگر در آفرینش همانند تو

۲ تکبر : اگر در مقام خود دچار تکبر شدی «به بزرگی حکومت خداوند که برتر از توست بنگر» این کار تو را از سرکشی نجات می دهد، تندروی تو را فرو می نشاند، عقلت را به جایگاه اصلی بازمی گرداند.

۳ عدل : دوست داشتنی ترین چیزها نزد تو آن چیزی باشد که در حق میانه ترین، در عدل شامل ترین و در جلب خشنودی مردم فراگیرترین است زیرا: خشم عمومی مردم خشنودی خواص و نزدیکان را از بین می برد و رضایت عمومی خشم خواص را بی اثر می کند.
هرگز نیکوکار و بدکار در نظرت یکسان نباشد، زیرا در این صورت نیکوکاران به کار خیر بی رغبت و بدکاران به کار بد تشویق می شوند.

۴ مشورت و عدم شتابزدگی : در قبول و تصدیق سخن چین شتاب مکن زیرا سخن چین در لباس نصیحت ظاهر می شود، اما خیانتکار است.
با ترسو مشورت مکن زیرا در انجام دادن کارها روحیه ی تو را سست می کند.

۵ طبقات محروم : خدا را خدا را در خصوص طبقات محروم: برای خدا پاسدار حقی باش که خدا برای آنان معین کرد مبادا دل مشغولی های حکومت تو را از رسیدگی به آنان باز دارد. برای این گروه افراد مورد اطمینان و خداترس و متواضع را انتخاب کن تا درباره ی وضع آنان تحقیق کند. این گروه از شهروندان بیش تر از دیگران به عدالت نیاز مندند.

توصیه ی امام علی (ع) به مالک اشتر در مورد «سیمای حکومت اسلامی»

مفاهیم آیات:

۱ فَاَسْتَقِمْ كَمَا أَمَرْتُ وَمَنْ تَابَ مَعَكَ وَلَا تَطْغَوْا إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ هود ۱۱۲

مفهوم ۱: استقامت و پایداری پیامبر (ص) در اجرای فرمان های الهی و عدم سرکشی مردم از دستورات پیامبر (ص)

مفهوم ۲: ولی فقیه (رهبر جامعه) در تصمیم گیری قاطع و استوار است و با توکل به خداوند برنامه ها را به پیش می برد و مانع خلل و سستی در نظام اسلامی می شود.

۲ فَيَمَّا رَحِمَهُ مِنَ اللَّهِ لَنْتَ لَهُمْ وَ لَوْ كُنْتَ قَطَاعِيْظِ الْقَلْبِ لَأَنْفَضُوهُ مِنْ دَوْلِكَ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَ شَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ آل عمران ۱۵۹

مفهوم ۱: نرمی و ملایمت و تندخو نبودن و سنگدل نبودن پیامبر (ص) موجب شد مردم از اطراف او پراکنده نشوند.

مفهوم ۲: دستور خداوند به پیامبر (ص) به ترتیب: عفو و بخشش، طلب بخشش، مشورت در کارها، عزم و تصمیم و سپس توکل به خداوند.

مفهوم کلی آیه: رهبر نسبت به مردم جامعه ی خود دلسوز و مهربان است. از کوتاهی های مردم می گذرد و برای آنان از خداوند آمرزش می خواهد.

رهبر با مردم جامعه ی خود مشورت می کند و تصمیم گیری های خود را پس از آن انجام می دهد.

وَإِنْ رِبْكَمُ الرَّحْمَٰنُ فَاتَّبِعُونِي وَأَطِيعُوا أَمْرِي ... طه ۹۰

مفهوم: پیروی و اطاعت دستور خداوند، معلول رحمانیت پروردگار متعال است.

انسان عزیز : کسی است که در مقابل دیگران تسلیم نمی شود و شکست نمی خورد.

عزت

عزت و شکست ناپذیری در دو مورد ضروری است :

- ۱ در برابر خواسته های نامشروع درونی که سبب روی آوردن ما به گناه می شوند.
- ۲ در برابر دشمنان ظالم و ستمگر بیرونی که می خواهند در مقابل ظلم آنان تسلیم باشیم و ذلت را بپذیریم.

عالی :

مربوط به بعد روحی و معنوی اوست، مانند: تمایل به دانایی، احسان، شجاعت، ایثار و ...
عقل و وجدان: انسان را به تعالیات عالی فرا می خواند چون به دنبال خوشبختی همیشگی اوست.

دانی :

مربوط به بعد حیوانی و دنیای اوست، مانند: تمایل به ثروت، شهوت، زبور و زینت، رفاه و ...
تعالیات دانی، تعالیات بدی نیستند، بلکه برای زندگی در دنیا لازم هستند، اما نباید از حد تجاوز کنند و مانع رشد تعالیات عالی شوند.
[حد و مرز این نیاز را خدا می داند].
هوی و هوس [نفس اماره] از انسان می خواهد که فقط به غریز و تعالیات دانی مشغول باشد.

خود

راه جلوگیری از جرم و جنایت

تحقیقات نشان می دهد اکثر گناهکاران و مجرمان افرادی هستند که «عزت نفس» خود را از دست داده و تحقیر شده اند، بنابراین ، یکی از راه های مبارزه با کژی ها و زشتی ها در جامعه افزایش عزت نفس انسان ها و حفظ کرامت آن هاست.

مفاهیم آیات:

- ۱ حدیث: یابن آدم خلقت لاشیاء لاجلک و خلقتک لاجلی
مفهوم: در مورد قدر و منزلت انسان در پیشگاه خداوند
اگر انسان به سوی خدا قدم بردارد، خداوند او را شایسته ی خود قرار می دهد.
- ۲ من کان یرید العزۃ فله العزۃ جمیعاً فاطر ۱۰
مفهوم: سرچشمه ی عزت خداوند است و هر کس به دنبال عزت است باید به این سرچشمه مراجعه کند و راه دیگری وجود ندارد.
- ۳ ولله العزۃ و لرسوله و للمؤمنین و لکن المنافقین لا یعلمون منافقون ۸
مفهوم: هر کس اطاعتش از خدا بیش تر باشد، کرامت و عزتش بیش تر است، به همین جهت: این آیه ابتدا عزت را به خداوند و سپس به پیامبر (ص) و پس از آن به مؤمنین نسبت می دهد.
- ۴ لولقد کرّمنا بنی آدم و حملنا هم فی البرّ والبرّ و رزقناهم من الطّیبات و فضلنا هم علی کثیر ممّن خلقنا تفضیلاً اسراء ۷۰
مفهوم: خداوند به انسان به تبع درک خویشتن واقعی او، کرامت و بزرگواری داده و بر بسیاری از مخلوقات برتری داد.
- ۵ للذین احسنوا الحسنی و زیاده و لا یرهق وجوههم قتر و لا ذلۃ اولئک اصحاب الجنۃ هم فیها خالدون یونس ۲۶
مفهوم: جاودانگی بهشت و فزونی پاداش برای نیکوکارانی که هرگز چهره شان را تیرگی و خواری نپوشاند. [عزیز در برابر گناه]
- ۶ والذین کسبوا السینات جزاء سینۃ بعثلها و ترهقهم ذلۃ ...
معنی: و کسانی که بدی ها را مرتکب شدند سزای بدی به مانند آن است و چهره شان را ذلت و خواری می پوشاند.
مفهوم: هر کس در برابر تعالیات نامشروع تسلیم شود، خواری و ذلت چهره ی او را می پوشاند. [ذلت در برابر گناه]

درس چهاردهم

۱ پاسخ به نیاز جنسی : ابتدایی ترین زمینه شکل گیری نهاد خانواده، بر اثر ازدواج و پاسخ صحیح به این نیاز، هر کدام از مرد و زن به یک آرامش روانی میرسند.

۲ انس با همسر : توانایی زن نسبت به مرد در ایجاد سکونت و آرامش بیشتر است [لتسکنوا ایها]

۳ رشد و پرورش فرزندان : خانواده بستر رشد و بالندگی فرزندان و فرزند ثمره پیوند زن و مرد و تحکیم بخش وحدت روحی آن هاست. آنان دوام خود را در فرزند میبینند.

۴ رشد اخلاقی و معنوی: عالی ترین هدف تشکیل خانواده

۱ ایثار و از خودگذشتگی برای دیگری را تمرین میکنند

۲ مسیولیت پذیری را تجربه میکنند

۳ وفاداری، حسن خلق، مدارا و... و دیگر صفات اخلاقی را در خود پرورش میدهند

www.my-dars.ir

۴ زمینه های فساد را از خود دور میکنند

۵ مهر و عشق به همسر و فرزندان را در خود پرورش میدهند

اهداف ازدواج

پسر و دختر جوان با تشکیل خانواده

گروه آموزشی عصر

ASR_Group@outlook.com

@ASRschool2

مای درس
گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

نظر رسول خدا در مورد ازدواج

در اسلام هیچ بنایی نزد خدا محبوب تر از ازدواج نیست.

شرایط انتخاب همسر

ابتدا هدف از ازدواج، سپس انتخاب همسر
دالستن قدرت انتخاب ارزشمند و مسئولیت زاست. لازمه ی چنین انتخابی، تسلط کامل بر شور و احساس جوانی است.
امام علی(ع): **حُبُّ الشَّيْءِ يَعْمي وَ يَصمُ** علاقه ی شدید به چیزی آدمی را کور و کر می کند.
مفهوم حدیث: غلبه ی احساس بر عقل، شنیده نشدن فریادهای خیر خواهانه ی عقل، علاقه و محبت اولیه چشم و گوش را می بندد
و عقل را به حاشیه می راند.

علل لزوم اذن پدر برای ازدواج دختر

در ازدواج طلب و درخواست از طرف پسر، پذیرش و قبول از جانب دختر می باشد.
دختران به خاطر این دو امر در ازدواج پیش قدم نمی شوند: ۱. حیا ۲. عزت نفس قوی
پدر و مادر به دلیل علاقه و محبت به فرزند مصلحت و خوشبختی آن ها را در نظر می گیرند.
به علت تجربه و پختگی شان بهتر، خصوصیات افراد را در می یابند و عاقبت ازدواج را پیش بینی می کنند.
دختر، به علت لطافت های روحی و ظرافت های عاطفی برخی از واقعیت ها و کاستی ها را نادیده می گیرد.

معیار برای انتخاب همسر

از نظر قرآن کریم، مهم ترین معیار همسر شایسته، باایمان بودن اوست. اگر این معیار در فردی وجود نداشته باشد، ازدواج با او
حرام است - هر قدر ایمان یک فرد قوی تر باشد، شایستگی او برای همسری بیش تر می باشد.
معیارهای مهم انتخاب همسر: ایمان به خدا، اخلاق خوب، اصالت خانوادگی، عقل و درایت [فهمیم بودن] و ...

فواید ازدواج به موقع

الف) شادابی و نشاط و سلامت جسمی و روحی
ب) رشد طبیعی و احساس رضایت درونی
ج) تعادل در حالات و رفتار
د) خوش رویی و خوش خلقی
ه) کاهش فشار جنسی در روابط نامشروع و آسیب های اجتماعی و روانی

www.my-dars.ir

راه های شناخت همسر

تحقیق درباره ی خانواده ی همسر، شناخت دوستان همسر، تحقیق درباره ی روحیات و خلقیات همسر، معاشرت خانواده های دو
طرف با یک دیگر، مشورت با افراد قابل اعتماد و کردان، گفتگو با یک دیگر در جلسات حضوری

پاسخ به نیازها
در قالب غیر از
ازدواج

فردی که بخواهد در قالبی غیر از ازدواج به نیاز جنسی خود پاسخ دهد .
تشبیه این فرد روحش مانند تشنه ای است که هر چه بیشتر به او آب دریا می دهند، بر تشنگی اش افزوده می شود.
دو عیب مهم آن: الف) پژمرده شدن روح و روان، ب) شکستن شخصیت خود
عاقبت آن افراط در گناه برای فرار از پژمردگی

زمان ازدواج

پس از آمادگی زیستی و روحی ازدواج نیازمند دو بلوغ است: الف) بلوغ جنسی، ب) بلوغ عقلی و فکری (که مدتی پس از بلوغ جنسی ایجاد می شود).

مفاهیم آیات:

۱ لا تنكحوا المشركات حتى يؤمنن ولا تنكحوا المشركين حتى يؤمنوا ... اولئك يدعون الى النار والله يدعوا الى الجنة والمغفرة باذنه و يبين آياته للناس لعلهم يتذكرون بقره ۲۲۱

مفهوم: شرط اصلی و اولی در انتخاب همسر، مؤمن بودن اوست.

همسری که مشرک باشد و به خدا ایمان نداشته باشد، اعضای خانواده را به نافرمانی از خدا و بدبختی ابدی سوق می دهد.

مفهوم کلی آیه: ۱. خانواده ی مورد قبول خداوند، خانواده ای است که بر محور ایمان پایه گذاری شده و اعضای خانواده، در سایه ی این کانون می توانند مسیر رشد و تعالی را بیمایند و به سعادت برسند. ۲. مسئولیت زن و مرد در انتخاب همسر آینده و به دوش گرفتن رشد و تربیت فرزندان صالح و شایسته است.

۲ رب اجعلنی مقيم الصلاة و من ذریتی ربنا و تقبل دعا. ابراهیم ۴۰

مفهوم: پدر و مادر با ایمان و اهل نماز، تلاش می کنند و از خداوند خواهند که فرزندانشان مؤمن و بر پا دارنده ی نماز باشند.

۳ ربنا اغفر لی و لوالدی و للمؤمنین یوم یقوم الحساب ابراهیم ۴۱

مفهوم: فرزندان با ایمان، همواره به پدر و مادر خود محبت می ورزد و برایش طلب آمرزش و مغفرت الهی در روز قیامت دارد.

درس شانزدهم

۱ اعلام رضایت دختر و پسر و اجباری نبودن ازدواج برای هیچ کدام

۲ اذن پدر برای ازدواج دختر.

۳ صداق یا مهریه زن: صداق به معنای نشانه صداقت و نحل به معنای هدیه و پیشکش که در قرآن آمده است.

شروط اصلی پیمان ازدواج

نقش مرد

- ۱- تامین هزینه زندگی خانواده : شرط پرداخت نفقه، نیازمند بودن زن نیست بلکه وظایف همسری است
- ۲- مدیریت و نگهداری از حریم خانواده
- ۳- رابطه محبت آمیز با همسر : این گفته مرد به زن که " تو را دوست دارم هیچ گاه از قلب او بیرون نمیروم " پیامبر اکرم نشستن مرد در کنار همسر پیش خداوند دوست داشتنی تر از اعتکاف و شب زنده داری است [پیامبر ص]]
- ۴- محبت و نظارت پدری

نقش زن

- ۱- همسر داری : جهاد زن شوهر داری در بهترین شکل آن است - حضرت علی
- ۲- تدبیر امور خانه : مرد مدیریت خانواده را بر عهده دارد و زن مدیریت داخلی خانه را - حضرت علی
- ۳- مادری : الجنه تحت اقدام الامهات - پیامبر اکرم

مای درس

گروه آموزشی عصر

www.my-dar.ir

ASR_Group@outlook.com

@ASRschool2

